

lauwers college
voor jou

Herstelprotocol
Lauwers College Grijpskerk
2024 - 2028

Beleid ter bevordering van de sociale veiligheid en tegen pesten

Juni 2024

Ingestemd door de SMR op:

Inleiding

Voor u ligt het herstelprotocol. Voorheen werd dit ook wel het pestprotocol genoemd. Op het Lauwers College Grijpskerk werken we vanuit de principes van het Herstelrecht. Wij werken met elkaar aan een plezierige werkomgeving. Wij geloven erin dat we conflicten samen kunnen oplossen. Het doel van het herstelprotocol is dat alle leerlingen en medewerkers zich veilig voelen. Wij hopen dat dit herstelprotocol daaraan kan bijdragen. Het Herstelprotocol is een document wat van toepassing is op onze leerlingen. Voor een veilige schoolomgeving is het echter ook essentieel dat alle medewerkers van de school hun rol en verantwoordelijkheid nemen voor de veiligheid. Om die reden wordt er in de algemene passages niet alleen gesproken over leerlingen, maar ook over medewerkers.

Vanuit de kernwaarden van het Lauwers College Grijpskerk proberen wij leerlingen en medewerkers deze veiligheid te bieden.

Onze kernwaarden zijn:

➤ Veiligheid

Veiligheid is de basis voor alle andere kernwaarden die wij nastreven op school. Veiligheid betekent voor ons dat de leerling leert en leeft in een veilige (leer-)omgeving, waar hij of zij zich gezien en gehoord voelt. Wij willen een school zijn waar mensen tot hun recht komen en zich tegelijkertijd geborgen voelen.

➤ Verbinding

Verbinding staat voor het creëren van sterke, respectvolle relaties tussen mensen; leerlingen onderling, leerlingen en medewerkers, medewerkers onderling en met mensen van buiten de school. Door elkaar te kennen en te waarderen, bouwen we aan een gemeenschap waarin iedereen zich thuis voelt.

➤ Verantwoordelijkheid

Verantwoordelijkheid houdt in dat we elkaar helpen om ons gedrag en onze keuzes te overzien en dat we gezamenlijk zorg dragen voor een positieve en ondersteunende leeromgeving. Iedereen, zowel leerlingen als medewerkers, draagt bij aan een veilige en respectvolle schoolcultuur.

➤ Vertrouwen

Vertrouwen betekent dat we elkaar de ruimte geven om fouten te maken en te leren. Door open en eerlijk met elkaar te communiceren, bouwen we aan een omgeving waar iedereen zichzelf kan zijn en zich veilig voelt om zich uit te spreken.

➤ Vakmanschap

Vakmanschap verwijst naar de inzet en kwaliteit van zowel leerlingen als medewerkers in alles wat we doen. In ons werk en interacties ontwikkelen en delen we onze vaardigheden continu om een positieve invloed op elkaar en onze omgeving te hebben.

Deze kernwaarden gelden voor ons allemaal: voor medewerkers net zo goed als voor leerlingen. Onze school verstaat haar opdracht en de waarden die zij hierbij nastreeft in het licht van de christelijke identiteit van de school, waarin naastenliefde en vergeving belangrijke elementen zijn.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Inhoudsopgave	3
Uitleg begrippen.....	4
Plagen.....	4
Pesten.....	4
Verskil tussen plagen en pesten	4
Herstelrecht	4
Verwachtingen in gedrag.....	5
Pestrollen.....	5
Time-out.....	5
Herstelrecht-vragen	6
Hoe signaleer je pesten?.....	6
Preventie	7
Overzicht betrokken personen.....	8
Stappenplan bij het signaleren van pesten	10

Uitleg begrippen

Plagen

We spreken over plagen wanneer de effecten van dat gedrag niet onaangenaam zijn voor anderen. Het gaat dan om een spel, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Plagen heeft geen nadelige gevolgen voor degene die het ondergaat. De pedagogische waarde van plagen is de speelse wijze van omgaan met “conflictsituaties”. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen een vaardigheid, die hen later in hun leven van pas komt bij conflicthantering.

Pesten

Van ‘pesten’ is sprake, wanneer het plagen, dat een pedagogische waarde heeft, wel nadelige gevolgen heeft voor degene die het ondergaat. Degene die het ondergaat bepaalt dus of er sprake is van pesten. Wat voor de één een vorm van ongewenst gedrag is, hoeft dat voor de ander niet te zijn. Wat voor de één een grapje of een plagerijtje is, kan door de ander als enorm vervelend of kwetsend ervaren worden. Wat misschien niet persoonlijk bedoeld is, kan iemand direct raken.

Bij pesten is er sprake van vaker voorkomend geweld. Dit gebeurt dus vaker dan één of twee keer. Pesten kan op verschillende manieren, zowel mentaal, door bijvoorbeeld schelden en buitensluiting, lichamelijk en seksueel. Dit gebeurt niet alleen op school en in de klas, maar ook online via sociale media. Bij pesten is er een partij die zichzelf niet (meer) kan verdedigen. Deze persoon komt vervolgens buiten (een deel van) de groep te staan. De gepeste heeft er last van en heeft dit enkele malen aangegeven aan de pester, door te zeggen dat hij/zij ermee moet stoppen. De pester blijft echter doorgaan met zijn/haar gedrag en of handelingen.

Verschil tussen plagen en pesten

De ontvanger van gedrag bepaalt of er sprake is van pesten en dus ook wanneer plagen pesten wordt. Wanneer deze persoon het gedrag of de woorden als onprettig begint te ervaren en de pester doorgaat, wordt plagen pesten.

Herstelrecht

Herstelrecht is een manier om met conflicten om te gaan vanuit de Maori. Het gaat niet om de schuldvraag, maar de vraag hoe iets hersteld kan worden, zodat we samen weer verder kunnen. Het heeft te maken met hoe je ene conflict of situatie herstelt in plaats van wie het conflict of de situatie heeft veroorzaakt. De focus ligt hier op het voorkomen van herhaling en het leren van onze fouten. In het herstelprotocol wordt gesproken over herstelrecht.

De stappen die we hierbij toepassen zijn:

1. Wat is er gebeurd, volgens beide leerlingen of docent?
2. Welk gevoel leverde dat bij de betrokken partijen op?
3. Wat is de behoefte nu? (voor beide partijen)
4. Oplossingen en afspraken maken die voor beide partijen zinvol en aanvaardbaar zijn
5. Evaluatiemomenten afspreken, als dat nodig is.

Verwachtingen in gedrag

Op het Lauwers College Grijpskerk hebben we bepaalde verwachtingen van gedrag van leerlingen en medewerkers.

Wij verwachten dat iedereen gedrag laat zien wat leidt tot een prettige en veilige sfeer op school. Wij zijn vriendelijke voor elkaar, helpen elkaar en werken samen aan een prettige en veilige sfeer. Wij noemen dit groen gedrag.

Gedrag dat leidt tot een onprettige en onveilige sfeer accepteren wij niet in de school. Dat betekent dat pestgedrag, zowel on- als offline, ongewenst fysiek gedrag en grenzen overschrijden niet past op onze school. Hieronder valt ook discriminatie. Wij noemen dit rood gedrag.

Pestrollen

Bij pesten is er sprake van verschillende rollen die invloed kunnen hebben op het pesten. Het gaat niet alleen om de interactie tussen dader en slachtoffer, maar er zijn meer betrokkenen die invloed hebben op dit proces.

- Pester: De persoon die het meeste rood gedrag laat zien en hier telkens mee begint.
- Meeloper: De persoon die het rood gedrag goedkeurt en meedoet aan dit gedrag.
- Toekijker: De persoon die het rood gedrag goedkeurt en hier niks van zegt.
- Gepeste: De persoon die last ondervindt van het rood gedrag.
- Helper: De persoon die ziet dat de gepeste last ondervindt van het rood gedrag en probeert hier een einde aan te maken.

Time-out

De Time-out is een ruimte in de school waar leerlingen naartoe kunnen wanneer zij vanwege omstandigheden niet (veilig) in de klas kunnen werken. Dit gebeurt altijd in overleg met de docent (tijdelijk, meestal een lesuur), de leerlingcoördinator of ondersteuningscoördinator (voor langere periodes).

Herstelrecht-vragen

Een herstelgesprek vindt altijd plaats met de gepeste, één pester óf meeloper tegelijk en de coach.

Slachtoffer	Pester
Deze vragen kunnen jou helpen om verder te gaan nadat je schade of last hebt ondervonden van het gedrag van een ander.	Als jij wordt aangesproken op jouw gedrag, kunnen deze vragen je helpen het probleem wat je hebt veroorzaakt, op een goede manier op te lossen.
Wat is er gebeurd?	Wat is er gebeurd?
Wat voelde of dacht je toen dit gebeurde?	Wat voelde of dacht je toen je dit deed? Wat is de reden van het gedrag wat je hebt laten zien?
Welk effect heeft wat er is gebeurd op jou en je omgeving?	Welk effect heeft wat er is gebeurd op jou en je omgeving?
Wat had je anders kunnen doen?	Wat had je anders kunnen doen?
Wat zou de ander jou kunnen aanbieden om wat er gebeurd is goed af te ronden zodat jullie samen verder kunnen?	Wat zou jij kunnen doen om de schade die hebt toegebracht te herstellen om weer samen verder te kunnen?

Hoe signaleer je pesten?

Bij pesten is het belangrijk dat er feiten zijn. Je moet dus kunnen aangeven wat er is gebeurd. Je kunt bijhouden wat er wanneer is gebeurd. Je kunt dus opschrijven welk pestgedrag er is geweest. Denk aan:

- Buitensluiten (niet mee mogen doen/ negeren)
- Lichamelijk geweld (duwen, slaan, laten struikelen etc.)
- Afpersing (geef me geld, want anders...)
- Gebaren (tong uitsteken, middelvinger opsteken)
- Pesten via social media

Kinderen vertellen thuis niet altijd over pesten of pestgedrag. Hier zijn meerdere redenen voor:

- Het kan een geleidelijk proces zijn van plagen naar pesten
- Teleurstelling of schaamte richting de ouders/ verzorgers
- Angst voor beschuldigingen
- Angst dat problemen groter worden
- Niet mogen vertellen van de pester (bedreiging of afpersing)

Preventie

Een school heeft handvaten nodig wanneer er sprake is van pesten, maar het is nog mooier als pesten niet plaatsvindt. Op het Lauwers College vinden we het belangrijk om dingen te doen die pesten kunnen helpen voorkomen. Als school zijn er daarom een aantal zaken opgenomen in het onderwijsprogramma die bijdragen aan een prettige en veilige omgeving voor iedereen. Hieronder staan een aantal initiatieven.

- **Introductieweek:** Tijdens de start van ieder schooljaar wordt er in alle leerjaren een introductieprogramma aangeboden om te zorgen voor een positieve start. Hierbij is er aandacht voor positieve groepsvorming.
- **Klassenregels:** De leerlingen maken aan het begin van het schooljaar zelf klassenregels over wat zij belangrijk vinden. Vaak gaat dit over hoe ze met elkaar omgaan en respect voor elkaar hebben. De coaches doen dit samen met de klas in de introductieweek.
- **Basisgroep:** In de basisgroep is er standaard aandacht voor groepsvorming en groepsdynamiek.
- **Coaching:** Iedere leerling heeft bij ons op school een coach. Die spreekt regelmatig individueel met de leerling. De gesprekken gaan niet alleen over resultaten, maar ook over welbevinden. Door de intensieve coaching kunnen we het welbevinden van de leerlingen goed monitoren.
- **Projectweken:** In de projectweken zetten we oa in op lessen of voorstellingen die de sociale veiligheid bevorderen. We werken hiervoor samen met HALT, de GGD, politie en jongerenwerk. Thema's die aan de orde kunnen komen zijn o.a.: sociale media, groepsdruk, sexting.
- **Vaklessen:** Onze docenten verwerken in hun vaklessen elementen die de sociale veiligheid helpen te waarborgen. De coach brengt collega's goed op de hoogte wanneer en zaken spelen in de klas, zodat de vakdocenten hier rekening mee kunnen houden.
- **Spreekuur De Schans:** Elke maand is een jongerenwerker en schoolmaatschappelijk werker van Sociaal Werk De Schans op school voor een laagdrempelig spreekuur. Leerlingen kunnen zonder afspraak hier gebruik van maken als daar behoefte aan is. Een afspraak maken via de coach is ook een mogelijkheid.
- **Trainingen:** Op school bieden we verschillende trainingen aan voor leerlingen. Dat kan zijn voor een hele klas, maar ook in kleine groepjes of individueel. Denk hierbij aan Rots en Water, faalangsttraining, SOVA-training, enz. Deze trainingen worden aangeboden door onze Time-out medewerkers. Deelname gaat altijd in overleg met de coach en de leerlingcoördinator.
- **Diversiteit en inclusiviteit:** De samenleving is divers en ook op school zijn alle leerlingen divers en uniek. School moet een veilige plek zijn voor alle leerlingen, met welke overtuiging of identiteit. Wij besteden op school aandacht aan diversiteit en inclusiviteit middels verschillende projecten, in de basisgroep en door o.a. aandacht te besteden aan Parse Vrijdag.

➤ **Vertrouwenspersonen:** Er is op school een vertrouwenspersoon voor leerlingen, wanneer de coach en/of de leerlingcoördinator niet vertrouwd genoeg voelt om een probleem aan te vertellen.

➤ **Time-out :** Een plek waar leerlingen terecht kunnen in een kleine veilige setting waar ondersteuning geboden kan worden.

➤ **Protocol social media:** De school heeft een protocol geschreven over social media, deze is te vinden in bijlage 1.

Overzicht betrokken personen

Overzicht betrokken medewerkers	
Functie	Naam
Coach	Persoonlijke coach van de leerling
Herstelcoach	G.Stvorinus J.de Vries A.Apeldoorn
Time-out medewerkers	A.Apeldoorn S.Koole
Leerlingcoördinator	C.Stiksma H.Pijl
Ondersteuningcoördinator	J.de Vries
Vertrouwenspersoon	J.de Vries

Stappenplan bij het signaleren van pesten

Stap 1: Ruzie of pesten?

Wanneer er sprake is van ruzie, dan spelen er verschillende belangen. Bij een ruzie kan er wel sprake zijn van pesten, dat hoeft niet beslist. Onderstaande stappen kunnen ook ingezet worden bij een langdurige ruzie.

Na signalering	
Interventie:	Door wie:
Inlichten coach	Medewerkers / docenten
Herstelrecht toepassen	Coach
Eventueel ouders inlichten	Coach

Doel: Bepalen waar het werkelijk omgaat, probleem laagdrempelig proberen op te lossen

Wanneer het probleem volgens de betrokken partijen opgelost is als bovenstaande doorlopen is, dan was dat de laatste stap. Wanneer het probleem nog niet opgelost is, wordt onderstaande doorlopen.

Interventie:	Door wie:
Afspraken maken om nieuwe ruzies en pesterijen te voorkomen en daarop een belonings- en sanctiesysteem te zetten. Dit wordt met de ouders besproken en er wordt een notitie gemaakt in SOMToday.	Coach
Informereren anti- pest coördinator en leerlingcoördinator (middels berichtgeving in SOMToday)	Coach

Wanneer stap 1 niet het gewenste effect heeft gehad, dan volgt stap 2.

Stap 2: als pesten is vastgelegd

Na vastlegging	
Interventie:	Door wie:
Registreren in SOMToday	Coach
Consulteren / informeren leerlingcoördinator	Coach
Herstelrecht tussen pester en gepeste. <ul style="list-style-type: none"> - Wat is er gebeurd volgens beide partijen? - Welke gevoelens leverde dit bij beiden op? - Wat is voor beide partijen de behoefte? - Oplossingen en afspraken die voor beide partijen zinvol en aanvaardbaar zijn. - Afspreken van een evaluatiemoment als dat nodig is. 	Coach, eventueel met hulp van een van de herstelcoaches of leerlingcoördinator

Wanneer het probleem volgens de betrokken partijen opgelost is als bovenstaande doorlopen is, dan was dat de laatste stap. Wanneer het probleem nog niet opgelost is, wordt onderstaande doorlopen.

Interventie:	Door wie:
De leerlingen vragen het pesten aan te geven bij de coach en/of de leerlingcoördinator of vertrouwenspersoon	Coach en leerlingen
Ouders vragen het pesten te melden bij de leerlingcoördinator	Coach en ouders
Alle lesgevende docenten en conciërge informeren, middels berichtgeving in SOMToday, en vragen pestgedrag te melden	Coach, leerlingcoördinator, medewerkers

Wanneer stap 2 niet het gewenste effect heeft gehad, dan volgt stap 3.

Stap 3: Als het pesten doorgaat

Wanneer het pestgedrag (opnieuw) is gesignaleerd dat worden de volgende acties ondernomen:

Als het pesten doorgaat	
Interventie:	Door wie:
Melden aan de ouders van alle betrokken partijen dat er sprake is van een peestsituatie	Coach samen met leerlingcoördinator
Herstelgesprek <ul style="list-style-type: none"> - Alle betrokken ouders informeren over de afloop en afspraken uit het herstelgesprek, ook noteren in SOMToday - Evaluatie vastleggen - Voortgang in het ondersteuningsteam bespreken en vastleggen	Via de leerlingcoördinator wordt de ondersteuningscoördinator ingelicht. Samen met de coach wordt er besproken wat de vervolgstappen zijn en wie hierbij nodig is (denk aan anti-pestcoördinator, herstelcoach)

Wanneer het probleem volgens de betrokken partijen opgelost is als bovenstaande doorlopen is, dan was dat de laatste stap. Wanneer het probleem nog niet opgelost is, wordt onderstaande doorlopen.

Interventie:	Door wie:
Bestrafen van pestgedrag en een gesprek na schooltijd. Informeren van ouders.	Door de leerlingcoördinator in overleg met de coach.
Wekelijks gesprek over goede momenten (band aanhalen / verstevigen). Dit wordt afgebouwd naar een keer per twee weken.	Door de time-out in overleg met de leerlingcoördinator en coach (eventueel aangevuld met ondersteuningscoördinator).
Inzetten op groepsdynamica om de groepsbinding te versterken en meer inzicht te creëren (wanneer er sprake is van pestgedrag binnen een klas).	Door de coach en anti-pestcoördinator: inzetten Rots & Water of andere groepsvormende activiteiten.

Wanneer stap 3 niet het gewenste effect heeft gehad, dan volgt stap 4.

Stap 4: Wanneer er geen (directe) verbetering zichtbaar is

Wanneer er geen (directe) verbetering zichtbaar is	
Interventie:	Door wie:
Ouders en leerling duidelijk maken dat het pesten gaat leiden tot een tijdelijke interne schorsing en als dat ook niet werkt, dat de school dan tot langdurige schorsing zal overgaan.	Leerlingcoördinator, coach wordt hierbij betrokken en blijft geïnformeerd. Bij interne schorsing wordt de directeur geconsulteerd.
Wekelijks gesprek over goede momenten (band aanhalen/verstevigen). Dit wordt afgebouwd naar een keer per twee weken.	Leerlingcoördinator, coach wordt hierbij betrokken en blijft geïnformeerd.

Wanneer stap 4 niet het gewenste effect heeft gehad, dan volgt stap 5.

Stap 5: Er zijn duidelijke signalen dat de veiligheid op school niet gewaarborgd kan worden.

Wanneer de veiligheid in het geding komt	
Interventie:	Door wie:
Plaatsing voor een periode van maximaal 3 weken in de time-out	Leerlingcoördinator in overleg met de time-out en ondersteuningscoördinator. Directeur wordt altijd geconsulteerd.
Eventueel inschakelen ECT van het samenwerkingsverband	Leerlingcoördinator en ondersteuningscoördinator.

Wanneer stap 5 niet het gewenste effect heeft gehad, dan volgt stap 6.

Stap 6: Wanneer er geen verbetering zichtbaar is

Wanneer er geen verbetering zichtbaar is	
Interventie:	Door wie:
Schorsing van de pester en bij onttrekking van verantwoordelijkheid van de ouders wordt er melding gemaakt bij Veilig Thuis. De reden van schorsing bespreekbaar maken met de klas. Hierbij wordt er rekening gehouden met het gevaar dat de gepeste leerling als schuldige wordt aangewezen.	Directeur Ondersteuningscoördinator doet melding Coach en leerlingcoördinator
Wanneer de pester weer in de klas komt afspraken maken over gedrag, aankomsttijden en vertrektijden. Dit ook om het vertrouwen en de band te herstellen.	In overleg met coach, leerlingcoördinator, time-out, ondersteuningscoördinator en leerling en ouders

Wanneer stap 6 niet het gewenste effect heeft gehad, dan volgt stap 7.

Stap 7: Er zijn duidelijke signalen dat de veiligheid opnieuw in het geding is.

Wanneer de veiligheid opnieuw in het geding is	
Interventie:	Door wie:
Verwijdering van school volgens de juiste juridische procedures.	Directeur
Eventueel nog een laatste gesprek met leerling en ouders.	Directeur, leerlingcoördinator en ondersteuningscoördinator